

"El front patriòtic és necessari"

Els dies 24 i 25 de maig el Partit per la Independència celebrarà el seu congrés fundacional. Set mesos després de l'escissió d'ERC, el líder del PI, Àngel Colom, reclama al pujolisme un viratge que faci possible la formació d'un 'pol' nacionalista.

Quin és el missatge que volen que en surti, del congrés fundacional del PI?

—Depèn de com vagin els debats. Però en qualsevol cas en sortirà una força política nova, una força que pretén desencarcar un panorama de partits excessivament tancat, una força jove, amb una estructura més d'acord amb les exigències del segle XXI que la dels partits clàssics. Pretenem posar per davant un contracte-programa amb l'elector, partint del Contracte amb Catalunya que vaig presentar a les eleccions de 1995. Aquest contracte serà desglossat durant un any en més de dues-centes mesures polítiques concretes, que hauran de ser treballades a fons per dues-centes persones que s'hi dedicaran. Superada pràcticament l'etapa de descriminalització de l'espai independentista, a hores d'ara volem que es vegi el compromís dels independentistes amb els problemes quotidians de la gent.

—D'aquest discurs se'n dedueix una voluntat de presentar el PI com un partit de govern. Però donades les reduïdes dimensions del partit i l'impacte en l'opinió pública de l'escissió protagonitzada per vostès, aquesta possibilitat sembla molt llunyana. O molt propera?

—Queda clar que el PI neix amb la voluntat de governar el país amb el nivell de responsabilitat que ens atorgui la ciutadania; també pot ser que en un escenari proper es doni una conjuntura que requereixi el reforçament de l'espai electoral central més progressista i nacionalista. Ja ho veurem, quins escenaris polítics es donen en el futur proper a Catalunya. El que sí que és clar, em sembla, és que estem en l'avantsala d'una reubicació política de tothom.

—Un canvi de mapa polític?

—Una reubicació. Ja s'està produint. Els partits hi

comptaran, però possiblement les properes passes es faran a base de grans *pols* polítics. I crec que la reflexió que ens ha de moure en aquests moments és que, si anem a una política de grans *pols* que es confronten entre si, seria una frenada considerable que guanyés un *pol* que no fos estrictament autòcton en la direcció política. Quan dic que es prefigura una etapa política de grans *pols*, vull dir que tothom s'haurà de retratar. A mi em faria una certa basarda que el país pogués ser governat per dos dels possibles *pols* que es formaran que no són d'obediència catalana: el d'una dreta molt dependent d'Espanya, o el d'una suposada esquerra conduïda per un partit socialista molt dependent també d'Espanya.

—Podria descriure amb més detall els tres sectors, en què creu que es configurarà la política catalana?

—El primer seria un *pol* dretà i molt dependent d'Espanya, gravitant al voltant del Partit Popular, amb un possible soci provinent del pujolisme, que podria ser el senyor Duran Lleida i la Unió Democràtica de Catalunya. Una operació a la bavaresa. Això fóra un perill evident. Un segon *pol* de la dependència, que gravitaria al voltant del PSC-PSOE, sigui Maragall, Serra o Nadal qui l'encapçalí, amb un annex claríssim que seria Iniciativa per Catalunya, i amb el perill de satel·lització de l'actual ERC dins d'aquest *pol*. Seria allò que ja funciona avui al Par-

lament de Catalunya, l'Olivera encoberta. Si aquest segon *pol* es fes amb la majoria política fóra també un mal escenari. N'hi ha un tercer, que espero que sigui el primer electoralment, que avui existeix però que ha de canviar. És el que avui ocupa bona part de l'espai electoral central del país. És un *pol* que gravita al voltant de forces polítiques autòctones, que podria ser in-fluït per altres forces també autòctones, que actual-

"És una quimera pensar a catalanitzar els socialistes i Iniciativa, com ho és pensar que per una evolució pròpia de l'independentisme assolirem el relleu de l'actual majoria. Jo sempre he lluitat per utopies, no per quimeres."

ment està excessivament connotat a la dreta, tant pel pacte amb el PP com també per la tarregada que significa haver assumit la representació no només de la dreta sinó també de l'antic règim. Si aquest espai electoral central i autòcton en els propers anys pivotés del centre-dreta al centre-esquerra, deixés llast dretà i caciquil, i acceptés la necessitat d'avançar cap a la sobirania del país, es podria formar un *pol* interessant políticament parlant.

—*Un bloc del qual el PI formaria part sense pensar-s'hi.*

—Un *pol* que el Partit per la Independència seguiria amb moltíssima atenció. Seria l'únic dels tres que podria garantir, d'una banda, més poder econòmic i polític a curt termini i a partir d'aquí, fer el pas cap a una autonomia forta a l'avantsala de la independència. Per aquí va, des del meu punt de vista, l'ampliació de l'espai independentista del país. Qualsevol altre horitzó possible és una quimera. És una quimera pensar de catalanitzar els socialistes i Iniciativa, com ho és pensar que per una evolució pròpia de l'independentisme assolirem el relleu directe de l'actual majoria al Principat. Al llarg de la meua vida he lluitat, lluito i lluitaré per utopies, però no per quimeres. Si se segueix la meua trajectòria personal es veurà que sempre he intentat que la meua acció política vagi en la línia possibilista i pragmàtica, de sumar, sumar i sumar. Em sembla una absoluta frivolitat jugar a fer oliveres que ja s'han pansit abans de néixer. Em sembla bastant més lògic treballar per enfortir aquest espai central. És l'únic esce-

nari que ens permet passar de l'autonomia a la independència d'aquest país. Qualsevol dels altres dos escenaris és una frenada.

—*Realment pensa que el pujolisme pot fer un viratge d'aquestes característiques?*

—Bé, aquest és el seu repte.

—*El repte del pujolisme o d'Àngel Colom?*

—El seu repte. El meu és ampliar l'espai polític independentista i ajudar a fer que aquest espai electoralment sigui útil. El repte del pujolisme és una reconducció, un canvi molt important que espero que siguin capaços de fer. Si no són curts de vista, i confio que no ho són, sabran que Catalunya es veuria frenada en molts àmbits si no es va per aquí. En qualsevol cas, nosaltres pensem treballar per enfortir l'espai independentista, passi el que passi dins el pujolisme i equidistants de totes les forces polítiques. No hem nascut amb la voluntat de ser satel·litzats per ningú, sinó de ser un partit polític que faci avançar el procés independentista, tàcticament de la manera que més convingui en cada moment, i estratègicament fent que les amples capes mitjanes del país assumeixin com a pròpia la bandera de la independència. Sense cap mena de complex, sense cap autoodi, amb dignitat.

—*Quins senyals rep del món pujolista?*

—De moment són senyals molt tebis, encara. Però hi ha alguna coseta.

—*Per exemple?*

—Hi ha la posició del president de la Generalitat de parlar de sobirania compartida en un fòrum espanyol.

"No hem nascut amb la voluntat de ser satel·litzats per ningú, sinó de ser un partit polític que faci avançar el procés independentista, tàcticament de la manera que més convingui en cada moment."

És un pas tímid però qualitatiu, que cal retenir d'acord amb algunes conferències recents en l'interior del seu partit. I hi ha allò que ens arriba dels sectors més avançats de CDC, els quadres més joves i el sector que vol la renovació dels discurs nacionalista del partit. Hem d'estar amatents. En tot cas, jo penso que, si es portés a bon terme, l'escenari d'un *pol* nacionalista representaria un nou impuls. Els altres són una frenada. Crec que els independentistes no podem quedar al marge del nou escenari.

—Atenent al que ha dit fins ara, potser seria més adequat parlar del PI com un grup de pressió més que com un partit polític pròpiament dit.

—En la ponència estratègica inicial surt aquesta referència al grup de pressió. Però em sembla que si no hi ha cap esmena per canviar-ho, la proposaré jo mateix.

GLORIA MATAMALA

"Volem que aflori el 60% de vot independentista que hi ha a Convergència. No pot estar soterrat, no pot estar negat pel mateix Pujol com passa ara. Hi ha d'haver un canvi. Com si agaféssim CDC i la giréssim com un mitjà."

"Tenim una xarxa de locals, uns 250 joves organitzats, 200 professionals treballant les nostres propostes; i això abans del congrés. Després espero que es dupliqui o es tripliqui. Farem un partit amb tots els ets i uts."

És cert que parlem de contribuir, ajudar, impulsar, estirar, i per tant parlem d'un paper d'influència, però...

—...un empelt, en les seves paraules. Un empelt d'una cosa més gran.

—Perquè som pràctics. Tot això és veritat, però en canvi no renunciem a fer-ho des de l'enfortiment d'un partit per la independència. D'un partit, amb tots els ets i uts, que pugui discrepar i discrepi. Un partit amb presència territorial a tot el país i organitzat. Tenim una xarxa de locals, uns 250 joves organitzats, 200 professionals treballant les nostres propostes; i això abans del congrés. Després espero que es dupliqui o es tripliqui. Per tant no farem un *lobby*, ni un club, sinó un partit amb tots els ets i uts. Si l'espai que avui és el pujolisme ve així de natural, fantàstic. Si s'entesta a tancar-se en la seva autocomplaença, tindrà la nostra claríssima oposició. No donem cap xec en blanc a ningú, ni se-

rem satèl·lits de ningú. Una cosa és ajudar i contribuir, pel bé de la pàtria catalana, en una etapa d'enfortiment de l'espai nacional, i una altra cosa és que això es faci abandonant banderes pròpies. La posició del PI en aquest *pol* nacionalista està condicionada pel fet que aquest *pol* vagi a transformar l'actual autonomia per passar a una autonomia molt forta i posteriorment possibilitar l'estat per Catalunya. Si la direcció final no és la de l'estat, el nostre partit no hi jugarà.

El que queda clar és que nosaltres volem una ampliació de l'espai independentista. Volem que aflori aquest 60% de vot independentista que hi ha a Convergència. No pot estar soterrat, no pot estar negat pel mateix Pujol com passa ara. Hi ha d'haver un canvi. És com si agaféssim CDC i la giréssim com un mitjà.

—Dedueixo que a vostè li convé que Pasqual Maragall sigui candidat a les pròximes eleccions autonòmiques. Que això facilitaria la formació del bloc nacionalista que vostè reclama.

—M'és indiferent si s'hi presenta o no, tot i que penso que serà ell qui es presenti. Ell intentarà l'operació de l'Olivera, i això forçarà, suposo, per l'altra banda, la formació d'un *pol* nacionalista molt fort. La mateixa dinàmica del país fa totalment necessari que a tres o quatre anys vista recuperem tot allò que se'ns va negar en la negociació de l'Estatut. Assolint això, que sembla que és possible a curt termini, també és absolutament necessari que es formi aquest nou *pol* per avançar cap a situacions de més decisió política. La formació d'aquest front patriòtic és necessària faci el que faci el senyor Pasqual Maragall. Nosaltres el que volem és ajudar, sumar. La bifurcació que vam fer en el seu moment va ser necessària i per això la vam fer, però és molt important que els nacionalistes deixem de barallar-nos entre nosaltres. L'espai nacionalista i patriòtic no s'ha de barallar més.

—Diu que no s'han de barallar, però en les entrevistes que li fan a tots els mitjans no perd oportunitat de dir que ERC rebaixa continguts.

—Alerto que estan rebaixant continguts, i m'agradaria que s'hi repensessin. Sincerament. És bo que s'evencii el que passa per aclarir posicions i a la vegada per intentar que ho corregeixin.

—No troba que en la pràctica Pasqual Maragall es deixa empeltar d'independentisme més que CDC?

—No ho veig enlloc, que es deixi empeltar d'independentisme.

—Ha pactat i governa amb l'independentisme a la capital del país.

—En un àmbit local i amb un programa de cent punts de gestió local. I prou. Em sembla que amb l'exemple de la bandera en tenim prou per demostrar que

no ha estat fàcil ni ho és compartir amb ells el govern de la ciutat de Barcelona. En el conflicte de la bandera la nostra tinent d'alcalde, la Pilar Rahola, i el regidor Agustí Soler, saben els esforços i la suor que els ha costat impedir el nyap inicial de l'alcalde. I ho han impedit a mitges, perquè la solució que n'ha quedat és també un nyap, tot i que almenys ara les quatre barres són evidents. La Pilar i l'Agustí saben el que ens costa arrossegar el senyor Pasqual Maragall i el grup socialista cap a decisions nacionals.

—*Pilar Rahola, per motius biogràfics, pot ser un obstacle per al seu acostament al món del pujolisme?*

—És que no hi ha d'haver un acostament al pujolisme, sinó una reconversió de tota una sèrie de sectors, un dels quals és el pujolisme. I estic convençut que Pilar Rahola manté la mateixa posició que jo. Ella té clar que treballa per un estat propi. Sabem quins companys de viatge tenim i tindrem, i hi coincidim. No s'hi ha de burxar més perquè no hi ha res a burxar.

—*Les últimes enquestes no detecten l'existència del PI.*

—És normal perquè el partit encara no s'ha fundat...

—*...Permeti'm la broma: vol dir que Bru de Sala té raó? PI significa Partit Inexistent?*

—No, en absolut. PI vol dir Partit per la Independència. Jo lamento la frivolitat malsana del senyor Bru de Sala. Però tant és. El PI no surt encara a les enquestes perquè encara no està fundat. Confiem que a partir del congrés la seva existència sigui coneguda pel país i aparegui dins la normalitat de les forces polítiques. Avanço que o ara a l'estiu o a començament de la tardor encarregarem un sondeig a una empresa neutral i després, sigui quin sigui el resultat, el donarem a tots els mitjans de comunicació. Sigui quin sigui el resultat.

—*En tota la seva trajectòria sempre ha insistit en la idea de sumar i no de restar. Si a les portes d'unes eleccions autonòmiques s'evidenciés que la presentació en solitari del PI significa una divisió de l'espai independentista i no una ampliació, renunciaria a presentar-s'hi?*

—És d'hora per respondre aquesta pregunta, però jo tinc la confiança que en una propera contesa electoral les candidatures del PI seran les més votades de l'espai independentista. Amb això em sembla que ja responc la pregunta. De fet som el primer partit que es presenta a unes eleccions, d'aquí a dues setmanes, a la Catalunya Nord.

—*Dóna suport al manifest dels 350 per un nou impuls social a la llengua catalana?*

—Sí. L'he signat jo i tota la direcció del partit.

—*El manifest diu que seria bo avançar cap a una si-*

"Hem d'anar alerta que des de posicions nacionalistes no es caigui en actituds etnicistes, sobretot veient el que passa a Europa. El gust pel mestissatge forma part de la nostra filosofia de construcció de l'estat català."

tuació en què el català fos l'única llengua oficial. Com lliga això amb la seva afirmació: "potser algun dia algú haurà de tenir el valor de reconèixer que el castellà també és llengua territorial de Catalunya"?

—Lliga del tot. Que la llengua pròpia de Catalunya ha de ser la llengua d'ús social preferent a Catalunya és una realitat com un temple i per aquí hem de treballar. Dono suport a aquest manifest perquè em sembla que globalment ajuda en aquesta etapa actual, però sabent que no serà fàcil de conjugar en un futur aquest desig que tenim amb la realitat plural lingüísticament parlant que hi ha a Catalunya. Estic convençut que en un futur uns i altres trobarem la manera de conjugar aquesta realitat. L'important és que ara surti una llei molt millor que la que tenim.

—*En una futura Catalunya independent el castellà hauria de ser llengua oficial?*

—En una futura Catalunya independent ens trobarem en una situació que no serà molt diferent de l'actual des d'un punt de vista lingüístic. Haurem de trobar la manera que quedi clar el respecte als drets lingüístics individuals dels castellanoparlants. Hem d'assegurar des d'ara a tothom que aquests drets seran garantits. Només faltaria. Hem d'anar alerta que des de posicions nacionalistes no es caigui en actituds etnicistes. No ha estat aquesta la tradició del catalanisme, però cal anar molt alerta sobretot veient el que passa a Europa. L'independentisme bàsicament ha defensat una Catalunya integradora, amb voluntat de mestissatge, i hem de deixar clar que busquem el gust pel mestissatge, i que això forma part de la nostra filosofia de construcció de l'estat català.

"En una futura Catalunya independent ens trobarem en una situació que no serà molt diferent de l'actual des d'un punt de vista lingüístic. Haurem de trobar la manera que quedi clar el respecte als drets lingüístics individuals dels castellanoparlants."

Eduard Voltas